

Ятло Л. П.
доцент кафедри музичного мистецтва
Уманського державного педагогічного
університету імені Павла Тичини,
заслужений працівник культури України

Ятло Л. Г.
старший викладач кафедри музичного мистецтва
Уманського державного педагогічного
університету імені Павла Тичини

ІННОВАЦІЙНІ ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИКИ

На сучасному етапі головна стратегія підготовки педагогічних кадрів полягає в спрямуванні навчально-виховного процесу на утвердження загальнолюдських цінностей, формування духовного світу особистості, розкриття й розвиток потенційних можливостей і здібностей вчителя. Розв'язанню цих актуальних проблем сприяють інноваційні педагогічні технології, спрямовані на розвиток творчих сил, здібностей і нахилів особистості.

Пріоритетним завданням вищої школи України є виховання творчої особистості. Орієнтація на особистість студентів у процесі педагогічного стимулювання розвитку їхніх творчих здібностей при цьому є вкрай важливою, що підтверджено результатами наукових досліджень таких відомих педагогів і психологів, як І. Зязюн, С. Максименко, І. Бех та ін.

Саме творчість вирізняє особистість, розвиває аналітичне мислення, стимулює дослідницьку діяльність. В. Сухомлинський зазначав, що «...без творчого життя особистість не може бути вихованою, без творчості немислимі духовні, інтелектуальні, емоційні, естетичні взаємовідносини» [3,26].

Одним із дієвих засобів формування творчої особистості майбутнього вчителя музики є ознайомлення з сучасним музичним мистецтвом та вивчення його кращих зразків.

Такий процес має на меті виховати насамперед людину-творця, людину духовну, гуманну, високоморальну, самодостатню. І неабияку роль у цьому відіграють педагогічні технології, орієнтовані на творчий розвиток особистості, які ґрунтуються на співпраці викладача та студентів у поєднанні з педагогічною імпровізацією. Кінцева мета – формування у студентів креативності, здатності до самовдосконалення та адекватної самооцінки, вироблення чіткої громадянської позиції.

Сучасні інтерактивні технології навчання, що швидко поширюватися в Україні, є не лише однією з демократичних форм навчання, але й засобом мотивації студентів до активної творчої діяльності.

Використання таких технологій дає можливість перетворити заняття на співтворчість, ефективно використовувати особистісний потенціал кожного студента, планувати та досягати результатів, подарувати майбутнім вчителям відчуття власного зростання. Основна мета, що покладена в основу інноваційних технологій навчання – створення ситуації успіху, сприятливих умов для повноцінної діяльності кожного. Багато з них варті уваги сучасного педагога, який прагне дати якісний рівень знань, зробити навчальне заняття цікавим, досягти максимального взаєморозуміння і співпраці між викладачем і студентом.

Вдалий вибір методів і прийомів навчання в конкретних умовах, застосування оптимальних педагогічних технологій у кінцевому результаті повинні сформувати такі особистісні якості майбутнього вчителя:

- пізнавальні – уміння відчувати навколишній світ, ставити запитання, обґрунтовувати своє світорозуміння, вступати у змістовний діалог чи дискусію, робити висновки;
- креативні – виявляти гнучкість розуму, фантазії, натхнення; мати власну точку зору, виявляти ініціативу; бути нестандартним, неординарним;
- оргдіяльнісні – уміння ставити мету й забезпечувати її досягнення, програмувати дії; самоаналіз і самооцінка;
- комунікативні – здатність до неконфліктної взаємодії з іншими суб'єктами й навколишнім світом.

Нетрадиційний, нестандартний урок музики все наполегливіше утверджується в шкільній практиці. Багато вчителів вбачають у ньому засіб подолання стереотипу, зміни звичних способів спілкування, демократизації взаємовідносин між учителем та учнями.

Такі уроки активізують розумову діяльність учнів, стимулюють мислення, уміння порівнювати, аналізувати. Вони сприяють розвитку пізнавальних інтересів учнів. Їм цікаво вчитися, прагнучи знати якомога більше, щоб виступати в ролі вчителя, контролюючи чи перевіряючи товариша.

Змінилася й режисура уроку. Учні співпрацюють у діалозі з учителем, висловлюють свої думки, діляться інформацією, обговорюють те, що пропонують однокласники, під керівництвом учителя обирають до своєї творчої роботи матеріал, що закріплений часом.

Найголовнішим своїм завданням у будь-якій ситуації педагоги вважають створення у класі творчої атмосфери. Це насамперед не насильне навчання, а заохочення до пізнання, повага до інтелектуального потенціалу учня.

Творча діяльність з дітьми являє собою кращий варіант втілення педагогіки співробітництва, що передбачає дружні стосунки між учителем та учнем і взаємну зацікавленість спільною справою. Дуже важливо в цій справі не затерти юну індивідуальність, а навпаки, помітити специфіку обдарування й допомогти учневі реалізувати творчі здібності.

Отже, у процесі роботи педагоги переконуються, що лише вдала інтеграція сучасних педагогічних технологій інтерактивного, особистісно-орієнтованого, проектного навчання на основі постійного розвитку критичного мислення учнів дасть змогу розвивати творчі здібності, а значить, і формувати творчу особистість учня.

Література:

1. Барко В.І. Розвиток здібностей і творчого потенціалу // Обдарована дитина. – 2005. – № 1. – С. 27-31.
2. Бех І. Особистісно зорієнтоване виховання. — К., 1998.
3. Сухомлинський В.О. Сто порад учителям. – К.: Рад. шк., 1988. – 304 с.